

SPECIAL:
10 JAAR MAGIS:
PARTNERGEWELD
IN PERSPECTIEF

SAMENWERKING
VAN POLITIE EN CAW
BIJ INTRAFAMILIAAL
GEWELD

VEILIG HUIS:
FOCUS OP
INTEGRALE AANPAK
NAAR HOOP

10

7 speerpunten in het Vlaams memorandum maken van Vlaanderen een warme samenleving

Geert Hillaert, algemeen directeur CAW Oost-Vlaanderen, en Wouter Torfs, voorzitter CAW, bespreken het Vlaams memorandum van de 11 CAW's dat in aanloop naar de verkiezingen van 2024 lokale politici en beleidsmakers wil overtuigen om dringende welzijnsproblemen aan te pakken.

Samenwerking van politie en CAW bij intrafamiliaal geweld

In gevallen van huiselijk geweld is de politie vaak de eerste die ter plaatse komt. Bert Van Baeveghem, eerste Hoofdinspecteur-Politieassistent van politiezone Assenede/Evergem, vertelt hoe zijn team het aanpakt.

Colofon

Magis is het externe infomagazine van CAW Oost-Vlaanderen. Het blad verschijnt driemaandelijks. Jaargang 10, nummer 4.

Redactie: Geert Hillaert – Alain Slock
Peter Vercauteren - Noël Callebaut
Kathy Bleck - Marco Baeten
Lay-out: One Advertising – www.one-advertising.be
Copywriting: Christine Bonheure, Magelaan

Informatie in verband met abonnementen:
communicatie@cawoostvlaanderen.be

V.U. Geert Hillaert, CAW Oost-Vlaanderen vzw,
Visserij 153, 9000 Gent
Ondernemingsnummer 0508 774 601 - RPR Gent

Editoriaal

Ondanks toenemende aandacht blijft familiaal geweld een hardnekkig probleem. De media focussen vooral op extreme gevallen van intiem terrorisme, terwijl in de praktijk van hulpverlening situatiegebonden geweld vaker voorkomt. Daarnaast beperkt het zich niet alleen tot geweld tussen partners. En komt het in alle lagen van onze maatschappij voor. Redenen te over om in dit vierde jubileumnummer van *Magis* dieper in te gaan op het thema en de bredere thematiek. Familiaal geweld heeft niet alleen een grote

Veilig Huis focust op integrale aanpak van intrafamiliaal geweld

Om intrafamiliaal geweld aan te pakken werd het concept van Family Justice Centers (FJC) geïntroduceerd. Sinds 25 november hebben deze centra een nieuwe naam: Veilig Huis. Joachim Boderé, strategisch coördinator van het IFG-centrum in Gent, geeft een woordje uitleg.

impact op de betrokken mensen, maar ook op onze maatschappij. Het belemmert namelijk de optimale deelname aan het maatschappelijk leven in al zijn facetten. Daarom kiest ons CAW er bewust voor om een brede waaier aan hulpverleningsvormen in te zetten. Zo richten we ons zowel op direct toegankelijke en snelle hulp als op gespecialiseerde ondersteuning die direct ingrijpt in het dagelijks leven van de betrokkenen. Deze Magis-editie belicht ook het memorandum dat we hebben opgesteld met de 11 CAW's en de CAW-groep in aanloop naar de Vlaamse verkiezingen. Wouter Torfs en ikzelf lichten een tip van de sluier. Met het

memorandum willen we niet alleen wijzen op nieuwe maatschappelijke noden en uitdagingen, maar ook ons aanbod presenteren om van daaruit onze expertise antwoorden op te formuleren. We hebben de memoranda opgesteld – meerdere, dus, want we hebben er ook voor lokale en federale overheden – om welzijn hoog op de politieke agenda te krijgen. We maken ons namelijk zorgen dat welzijn slechts in de marge besproken zal worden, waardoor er in de komende jaren mogelijk niet voldoende middelen vrijgemaakt worden om aan de nieuwe noden tegemoet te komen. We vrezen dat het mentale en psy-

chosociale welzijn van een toeneemende groep mensen onder druk zal komen te staan. Zonder de nodige politieke aandacht en urgentie zullen we er mogelijk niet voldoende pro-actief én reactief op kunnen inzetten. Wilt u deze memoranda ontvangen? Stuur dan gerust een e-mail naar communicatie@cawoostvlaanderen.be, en we bezorgen ze u per mail. Laat ons achteraf gerust weten wat u van onze voorstellen vindt, of met welke vragen u zit. We zijn er benieuwd naar!

Geert Hillaert
Algemeen directeur
CAW Oost-Vlaanderen
geerthillaert@cawoostvlaanderen.be

VERDER IN DIT NUMMER:

9

Achter de schermen

*Hoe verloopt hulp bij energiecrisis en inflatie?
En welke basisvaardigheden zijn daarbij nodig?*

10-13

SPECIAL: 10 jaar Magis

*Mieke Van Durme, coördinator bij CAW Oost-Vlaanderen, brengt partnergeweld in perspectief.
"Door zeer snel het aanbod te kunnen doen, maken we dat het koppel, de hulpverlener en in derde instantie ook de politie, zich minder machteloos voelt."*

14

Dankzij

Dankzij jou!

15

Opgeklopt

Je hoeft geen bergen te verzetten

7 speerpunten in het Vlaams memorandum maken van Vlaanderen een warme samenleving

Geert Hillaert, algemeen directeur CAW Oost-Vlaanderen, en Wouter Torfs, voorzitter CAW, bespreken het Vlaams memorandum van de 11 CAW's in Vlaanderen en Brussel dat in aanloop naar de verkiezingen van volgend jaar lokale politici en beleidsmakers wil overtuigen om dringende welzijnsproblemen aan te pakken. Het memorandum moet welzijn hoog op de politieke agenda van alle partijen krijgen én op een prominente wijze in hun partijprogramma's zichtbaar zijn.

Het Memorandum telt zeven speerpunten. Hoe werden die bepaald?

Geert Hillaert: "We verzamelden allerlei gegevens, luisterden naar onze cliënten en hun problematieken, capteerden signalen van onze medewerkers en op basis daarvan bepaalden we de zeven speerpunten die we nu voorleggen aan het Vlaamse beleidsniveau."

Wouter Torfs: "Ook algemeen CAW-directeur Bart Claes van de CAW Groep en ik gaan de lokale politici bezoeken om het thema welzijn bovenaan op de agenda te krijgen. Het onwelzijn in Vlaanderen neemt immers schrikbarend toe. Willen we van Vlaanderen een warme samenleving maken? Dan moet er veel meer worden geïnvesteerd in welzijn!"

DE 7 SPEERPUNTEN OP EEN RIJTJE

1. Hulp binnen handbereik

Wouter: "Heel veel instellingen sluiten hun fysieke contactpunten, maar dat zorgt ervoor dat 46% van de

bevolking in de kou komt te staan. Psychosociale hulp moet fysiek toegankelijk blijven. Daarom willen we het gratis nummer 0800 13 500 ook buiten de kantooruren beschikbaar maken."

Geert: "Op die manier kunnen onze hulpverleners, zodra er gebeld wordt, snel en efficiënt hulp verstrekken aan mensen in nood. De helft van de aanvragen krijgen een kortlopende begeleiding die na een beperkt aantal gesprekken de hulpvrager al terug op weg zet."

2. Zorg voor meer mentaal welzijn

Wouter: "Eén op de zeven mensen in Vlaanderen komt ooit in aanraking met mentale of psychosociale problemen. Het CAW wil erkend worden als de huisarts voor mentaal welzijn, als kort nabije en fysiek bereikbare hulpverlener."

Geert: "Op dit ogenblik komen veel eerstelijnspsychologen in hun praktijk in contact met niet-mentale problemen die het CAW zoveel efficiënter en betaalbaarder kan aanpakken. Ons aanbod daaromtrent moet naar omhoog."

3. Garandeer vlotte hulp bij conflicten en crisissen in gezinnen en relaties

Wouter: "Conflicten en crisissen in gezinnen en relaties zijn enorm toegenomen tijdens en na de COVID-19-pandemie. Omdat er een grote behoefte is aan onmiddellijke hulp ter plaatse willen we mobiele crisisteams oprichten in elke eerstelijnszone."

Wouter Torfs en Geert Hillaert

Geert: "Ernstige crisissituaties in gezinnen escaleren vaak en leiden tot financiële problemen, dakloosheid en psychosociale problemen. Door kort op de bal te spelen en proactief te werken willen we dit zo veel mogelijk voorkomen."

4. Investeer in de toekomst van jongeren en kinderen

Wouter: "We merken dat jongeren tussen de 18 en 25 jaar een grote behoefte hebben aan psychosociale hulp. Het CAW wil zich positioneren als metgezel en hen helpen te navigeren door belangrijke fases in hun leven. De JAC's van het CAW kunnen hierbij een grote rol spelen (n.v.d.r.: het JAC is het jongerenaanbod van de CAW's)."

Geert: "Kinderen worden steeds jonger geconfronteerd met sociale media, online pestgedrag of prestatiedruk. We willen extra ondersteuning bieden voor kinderen vanaf 10 jaar en inzetten op zowel preventief werken als het versterken van de weerbaarheid van kinderen."

5. Los dak- en thuisloosheid op

Wouter: "Vlaanderen telt 14.000 daklozen en de druk op de opvangcentra neemt toe. Het is nodig om veel meer

preventieve inspanningen te leveren om huisuitzettingen te voorkomen en huisvestingsmogelijkheden op maat te bieden voor verschillende groepen."

Geert: "De fusie van huisvestingsmaatschappijen vanaf 1 januari 2024 kan het voor de meest kwetsbare mensen in onze maatschappij nog moeilijker maken om een degelijke sociale huisvesting te krijgen. Vandaar ons voorstel dat elke gemeente een daklozentelling uitvoert om de omvang van het probleem te bepalen en passende oplossingen te bieden."

6. Garandeer hulp voor alle slachtoffers en voorkom nieuwe slachtoffers

Wouter: "We vragen dat élk slachtoffer van een misdrijf opgevolgd wordt en ook de daders proactief worden benaderd om toekomstige slachtoffers te voorkomen. Dat kan via workshops en therapeutische gesprekken."

Geert: "Nu zijn we afhankelijk van dat eerste gesprek van een slachtoffer met de politie, waarbij zeker niet elk slachtoffer ingaat op het aanbod van slachtofferhulp. We moeten met iederéén die aangemeld wordt aan de slag kunnen."

7. Voorzie hulp en perspectief aan mensen in precare verblijfssituaties en mensen met een migratieachtergrond

Wouter: "Het CAW wil mensen in precare leefsituaties en mensen met een migratieachtergrond ondersteunen en weerbaarder maken. Dat kan onder meer door ook illegale immigranten een stabiele huisvesting te bieden."

Geert: "Ervaring leert dat wie een dak boven het hoofd heeft, goed en grondig over hun situatie kan nadenken en de juiste beslissingen nemen. Met de nodige psychosociale hulp willen we hen opnieuw in hun kracht krijgen om dit ook effectief te doen."

LEES MEER OVER DE SPEERPUNTEN IN HET VLAAMS MEMORANDUM VAN DE 11 CAW'S

Je vindt zowel een uitvoerige als een beknopte versie op www.caw.be/memorandum.

De punten die ons CAW op lokaal niveau, in Oost-Vlaanderen, naar voren schuift? Die vindt je op www.caw.be/memorandum2024-oost-vlaanderen

Samenwerking van politie en CAW bij intrafamiliaal geweld

In gevallen van huiselijk geweld is de politie vaak de eerste die ter plaatse komt. Bert Van Baeveghem, eerste Hoofdinspecteur-Politiessistent van politiezone Assenede/Evergem, vertelt hoe zijn team het aanpakt.

“Bij intrafamiliaal geweld onderscheiden we dringende en minder dringende interventies. Zo kan het gebeuren dat het slachtoffer zich na de feiten zelf aanbiedt aan ons onthaal en zijn verhaal doet. Vaak gebeurt dat op afspraak via een aanmelding op de website, telefonisch of per e-mail. De onthaalmedewerker maakt vervolgens de afweging of het al dan niet om een strafbaar feit gaat. Een heftige mondelinge discussie is dat niet, slagen en verwondingen zijn dat wel. In dat geval bevinden we ons in de strafrechtelijke sfeer en stellen we een proces-verbaal op. Zo snel mogelijk, als het kan al de volgende ochtend, neemt ons sociaal politieteam contact op met het slachtoffer met de vraag langs te komen of een afspraak te maken op kantoor.”

“Uiteraard zijn er ook de meer dringende gevallen. Het slachtoffer belt dan zelf de 101, of de burenbellen om te vertellen dat er een huiselijke geweldsituatie gaande is. Onze interventieploeg maakt ter plaatse de afweging of er iets strafbaars is gebeurd. Zijn er zorgen over de veiligheid van de betrokkenen dan kunnen ze het CAW inschakelen. Dat biedt dan hulp in de vorm van veilige opvang, het coördineren van juridische bijstand, het emotioneel en psychosociaal ondersteunen van slachtoffers.”

“In de eerste fase leggen we de nadruk op veiligheid. Pas later maken we tijd om grondig naar hun verhaal te luisteren – enorm belangrijk – en hulp te bieden. Sommige slachtoffers weigeren dat en steunen op hun eigen netwerk om het voorval een plaats te geven en op te volgen. In dat geval laten we ons visitekaartje achter met de raad contact te nemen mocht dat nodig zijn. Heeft het slachtoffer geen netwerk, dan geven we tips en steun en gebruiken we onze ervaring en kennis van de sociale

Bert Van Baeveghem

kaart om te verwijzen naar de voor hen juiste hulpverlener. Gaat het slachtoffer akkoord, dan spelen we de contactgegevens vaak door aan het CAW, dat dan reageert binnen de drie werkdagen. Soms wil het slachtoffer dat niet, maar als we aanvoelen dat het toch een duwtje in de rug nodig heeft richting extra hulp, dan proberen we dat te geven. Zeker omdat we vaak dezelfde slachtoffers zien terugkeren, soms in eenzelfde relatie, soms in een volgende...”

Hoe verloopt de samenwerking met het CAW?

“Zeer goed in die zin dat we merken dat hun deur altijd open staat. Vaak horen we van slachtoffers dat ze veel aan het CAW hebben gehad. Ze zijn tevreden te weten dat ze bij het CAW een achterpoortje hebben voor als dat nodig is. Als politie komen we vaak als eerste in contact met slachtoffers en op die manier bouwen we automatisch een vertrouwensband op. Maar omdat we niet de tijd hebben om alle slachtoffers te blijven volgen, maken we hen duidelijk dat het CAW of een andere hulpverlener een volgende stap in de keten is. Wij zijn er voor noodgevallen, het CAW is er voor de opvolging.”

Kennen slachtoffers het CAW of vallen ze uit de lucht bij het horen van de naam?

“Vreemd genoeg kent de meerderheid het CAW niet, ondanks het feit dat er achter iedere hoek wel een afdeling zit. Maar we horen dat ze heel tevreden zijn eens ze er zijn terechtgekomen. We hebben de afspraak met het CAW dat we de mensen niet volgen nadat wij ze hebben losgelaten. Zodra we “verkeerde” zaken horen zijn we immers verplicht om dat justitieel op te volgen. Bij het CAW kunnen slachtoffers veel meer kwijt in alle anonimiteit.”

Wordt de politie niet meer en meer overstelpt met intrafamiliaal geweld?

“Dat getal stijgt inderdaad jaar na jaar. Ook bij ons in Evergem/Assenede komt intrafamiliaal geweld voor, en ook in de allochtone cultuur. Daar merken we dat het aantal doorverwijzingen naar het CAW enorm laag ligt. Nu is dat niet altijd negatief. De slachtoffers hebben immers vaak een groot familienetwerk, met een sterk bemiddelende pater familias. Maar het kan natuurlijk ook dat ze zich niet thuis voelen in het aanbod dat we hen geven. Dat is iets om op te volgen.”

Veilig Huis focust op integrale aanpak van intrafamiliaal geweld

Intrafamiliaal geweld is een ernstig en wijdverspreid probleem. In Vlaanderen werden in 2022 maar liefst 27.000 processen-verbaal opgesteld, het werkelijke aantal ligt wellicht nog hoger. Het treft mensen uit alle sociale milieus en culturen, heeft een verwoestende impact op kinderen en een grote maatschappelijke kost. Om dit probleem aan te pakken werd het concept van Family Justice Centers (FJC) geïntroduceerd. In een FJC werkt een multidisciplinair team van professionals samen aan een geïntegreerde ketenaanpak van intrafamiliaal geweld (IFG). Sinds 25 november hebben deze centra een nieuwe naam, **Veilig Huis**. **Joachim Boderé, strategisch coördinator van het IFG-centrum in Gent, legt uit.**

“De ketenaanpak IFG gaat aan de slag met de meest complexe dossiers van intrafamiliaal geweld over heel Oost-Vlaanderen. Een casusregisseur neemt de coördinatie op zich en stemt af met alle betrokken diensten en gezinsleden tot het geweld duurzaam gestopt is.”

“We starten nu met een nieuwe werking in een pilootregio van vier steden – Aalst, Dendermonde, Gent en Oudenaarde. We focussen op de iets lichtere geweldsdossiers en delen need-to-know informatie om herhaling van geweld te voorkomen. Op termijn zal het Veilig Huis beschikken over 15 voltijdse casusregisseurs, -ondersteuners en coördinatoren die de vergaderingen voorbereiden en begeleiden.”

“Die versterking is nodig omdat het aantal dossiers zal stijgen. Een snellere, meer gestandaardiseerde aanpak wordt een must. Elke week bespreekt een triagetafel met CAW, politie en parket welke gezinnen extra hulp krijgen. Elke 14 dagen komt een expertentafel samen met hulpverleners, politie, parket en justitiehuis om hun specifieke deskundigheid in te brengen. Hier kunnen de casusregis-

seurs terecht voor advies rond een verdere aanpak of stopzetting van de hulp.”

“Het Veilig Huis centraliseert dus een multidisciplinair overleg bij gezinnen met een hoge kans op herhaling van het geweld. In Aalst, Dendermonde en Oudenaarde bouwen we ook lokale antennes uit. Hier zal rechtstreeks hulp geboden worden met lotgenotengroepen voor slachtoffers van IFG en jongeren die getuige waren van IFG als kind.”

CAW OOST-VLAANDEREN EN VEILIG HUIS

CAW is kernpartner in Veilig Huis Oost-Vlaanderen. Ondertussen zijn twee liaisons aan het werk die de brug maken tussen de CAW-hulpverlening en Veilig Huis. Zij nemen deel aan de intersectorale overlegtafels en nemen de casusondersteuning mee op in dossiers.

Als CAW investeren we voortdurend in ons gedifferentieerd hulpverleningsaanbod rond intrafamiliaal geweld (IFG). Zo blijven we onder meer inzetten op hulplijn 1712, VLOCO (Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderenmis(be)handeling), ambulante en residentiële IFG-begeleidingen, koppelbegeleidingen, slachtofferhulp, daderbegeleiding, crisis hulp en opvang.

Hulp bij energiecrisis en inflatie

Weet je nog, het najaar van 2022? Almaar meer mensen maakten zich ongerust dat ze hun (energie) facturen niet meer konden betalen. De energiecrisis en inflatie volgden hand in hand, vlak na de COVID-19-pandemie. Deze laatste had het psychosociaal welzijn al stevig onder druk gezet. En toen volgden dus de financiële kopzorgen ... Ineens kwamen meer mensen dan gewoonlijk aankloppen bij de OCMW's, de CAW's, de voedselbanken, armoedeverenigingen en andere diensten. En het ging lang niet meer om alleen de traditioneel kwetsbare groepen zoals werklozen of eenoudergezinnen. Ook mensen uit de middenklasse en tweeverdieners dreigden in de problemen te komen en vroegen om ondersteuning. Kortom, de energiecrisis en inflatie bezorgden vele grote zorgen. We gingen erover in gesprek met Kristel Jorissen, teamverantwoordelijke Budgethulpverlening en BudgetInZicht.

Wat heeft ons CAW gedaan om ondersteuning te bieden in deze situatie?

"CAW Oost-Vlaanderen ontving van de overheid een bijkomende tijdelijke opdracht – die loopt tot en met december 2024 – om mensen te ondersteunen in deze uitdagende situatie. Zo schakelen we BudgetInZicht Oost-vlaanderen (BIZ) in om groepsactiviteiten te organiseren rond het thema en om interessante tools, materialen en vormingen te ontwikkelen. Verder zetten we energiemedewerkers in die individueel aan de slag gaan met cliënten."

Hoe gaat dat precies te werk?

"Projectverantwoordelijke Frauke Bogaert initieert meestal het contact met de lokale besturen. We stellen dan samen met de energiemedewerker van het werkingsgebied het project 'energie en inflatie' ter plekke voor. Op zo'n overlegmoment toetsen we de lokale noden af

en bespreken we waar we aanvullend kunnen samenwerken. Concreet werken we aan een tijdslijn die toont welke weg de onbetaalde energiefactuur aflegt tot aan de Lokale Advies Commissie (LAC). Vanuit de CAW-werking wordt de mogelijkheid onderzocht om samen te werken met het lokaal bestuur inzake individuen die opgeroepen worden voor de LAC en die nog niet gekend zijn bij het OCMW. Het doel is om de cliënt en de hulpverlener in dit proces te ondersteunen, en waar mogelijk vroeger in te grijpen bij energieschulden. Samen met andere BIZ-regio's wordt ook gewerkt aan een infofilmje rond energie. Het filmpje kan op verschillende manieren worden gebruikt: informeren van de brede bevolking, als startpunt voor gesprekken over het thema en als educatief materiaal tijdens een vorming. Naast deze zaken zetten we ook in op stress-sensitieve hulpverlening. Want mensen die moeten rondkomen met een klein budget of die een schuldenlast met zich meedragen, zijn niet dom, lui of ongemotiveerd. Ze maken slechts andere keuzes omdat ze trachten te overleven met de stress en schaarste die een beperkt budget met zich meebrengt."

Voor wie is de vorming bedoeld?

“Via de budgetpraatcafés die we organiseren bereiken we veel kwetsbare mensen. Een budgetpraatcafé is een laagdrempelige bijeenkomst waar uitwisseling en dialoog over budget en schulden centraal staan. We organiseren ze op plaatsen waar mensen elkaar makkelijk ontmoeten, zoals sociale kruideniers, voedselbedelingen, SAAMO, Verenigingen waar Armen het Woord Nemen (VWAHWN), inloophuizen ... Waar mogelijk probeert de energiewerker op een budgetcafé langs te komen om zichzelf en het CAW voor te stellen. Zo wordt er outreachend en vindplaatsgericht gewerkt. Naast de praatcafés zit het thema ‘energie en inflatie’ ook verwerkt in onze budgetgroepen voor cliënten in een hulpverleningstraject. Een partner uit het sociale werkveld, zoals een OCMW, kan ons bijvoorbeeld vragen om een vormingsmoment te komen geven voor een groep. Dat kan gaan rond post en administratie, het opstellen van een budgetplan, over phishing, online bankieren enzovoorts.

We ondersteunen ook hulpverleners. Via overleg met onze kernpartners, OCMW's en VWAHWN, bekijken we hoe we hen kunnen ondersteunen via vorming of door het ontwikkelen van methodieken en tools. En uiteraard blijft BIZ inzetten op jongeren en leerkrachten. Het thema ‘energie en inflatie’ zit ook hier ingebed in ons aanbod. Ik denk specifiek aan ons ‘Wakosta?!’-inleefparcours. Hier leren jongeren vanaf 16 jaar wat het leven op eigen benen kost.”

Welke vaardigheden worden er dan aangeleerd?

“Ondanks de grote sensibiliseringscampagnes van het voorbije jaar, wisselen we in de praktijk nog steeds vaak tips uit over hoe je bespaart op de energiefactuur. Methodisch doen we dit onder meer met een verbruiksdiagram. Dit is een taartdiagram die visueel weergeeft waar de grote verbruiksposten liggen in het huishouden. Verwarming neemt hierin het grootste aandeel op! We openen het gesprek vaak met praatplaten over energiebesparende tips. Zodra het gesprek loopt, merken we dat veel mensen elkaar tips beginnen geven.

Daarnaast hebben heel wat mensen moeite met het interpreteren van hun energiefactuur. Hoe lees je dat nu? En hoe steekt een voorschotfactuur in elkaar? Allemaal relevante zaken om te weten. We leggen in ons contact

met de doelgroep ook steeds de link met de mogelijkheid om een energiescan aan te vragen via het OCMW of het CAW.”

Welke problemen ervaar je in de praktijk?

“De OCMW's en het CAW trachten mensen te bereiken die met financiële vragen en problemen zitten rond de betaling van hun energiefactuur. Dat is niet eenvoudig, want we weten niet wie ze zijn. Als wij of een andere energiepactner activiteiten organiseren voor de brede bevolking, komt hier vaak, en helaas, niet veel volk op af. Ik denk bijvoorbeeld aan de energiefitsessies gebracht door Fluvius in bepaalde werkingsgebieden, en aan de vormingen door het plaatselijke energiehuis. Het gaat nochtans om topics zoals verbouwpremies, zonnepanelen, energiezuinig verwarmen ... Daarom zetten we in op een aanbod voor een ‘nieuwere’ kwetsbare doelgroep. Zoals eigenaars van een eigen woning, die in het renovatieproject ‘Gent Knapt Op’ gestapt zijn. We zoeken via gesprek met dit project naar een mogelijke samenwerking. In dit specifieke geval bereiken we personen met beperktere middelen en een woning in staat van renovatie.”

Hoe zit het ondertussen met de energieprijzen? Is de toestand nu beter dan in 2022?

“Dat vind ik een moeilijke vraag. De energieprijzen zijn in ieder geval niet zo hoog als vorig najaar. Maar de maatregel van het sociaal tarief is sinds 1 juli weer alleen van toepassing op de oorspronkelijke groep rechthebbenden. Dus worden heel wat mensen met een laag inkomen opnieuw geconfronteerd met hogere facturen.

Een blijvende aanvullende samenwerking rond energie met de lokale partners én inzetten op de bredere psychosociale scoop blijft van belang. BIZ neemt deze doorverwijsfunctie mee naar het werkveld.”

MEER WETEN OVER BUDGETINZICHT (BIZ)?

BIZ is een samenwerkingsverband tussen de OCMW's van de provincie, CAW Oost-Vlaanderen en de erkende verenigingen waar armen het woord nemen. Ontdek het aanbod, de ‘Wakosta?!’-app en vormingen op www.bizoostvlaanderen.be

Partnergeweld in perspectief: veranderingen en uitdagingen

Mieke Van Durme is in 1987 begonnen werken voor een van de eerste partners van het CAW: een Centrum voor Levens- en Gezinsvragen in Evergem. Sindsdien heeft ze de ene verandering na de andere gezien, van fusies tot naamsveranderingen. Al gauw volgden nieuwe opdrachten. Zo startte in 1998 het luik rond daderbegeleiding en kwam in 1999 het Justitieel Welzijnswerk erbij. Toen was ze nog teambegeleider. Sinds 2013, toen het thema partnergeweld toegevoegd werd, is ze aan de slag als coördinator. We polsten bij haar hoe ze dat thema doorheen de jaren zag evolueren.

“Er was natuurlijk al heel wat in stelling gezet vanuit het vrouwenrechtendebat. Er was bijvoorbeeld aandacht voor partnergeweld vanuit het gezichtspunt van de vrouw. Dan is de evolutie gekomen om minder te vertrekken vanuit het perspectief van slachtoffer en dader. We hebben meer dan twintig jaar geleden initiatief genomen om naar het probleem van partnergeweld te kijken vanuit een relationele insteek. Eigenlijk hebben we op een bepaald moment vastgesteld dat een éenzijdig perspectief slachtoffer-dader zijn grenzen kent. Heel wat hulpverleners in het vluchthuis zaten met de frustratie dat vrouwen die lange periodes van zwaar partnergeweld meegemaakt hadden, vrij snel terugkeerden naar huis. We wilden een ruimer aanbod bieden, dat voor beide kanten werkte.”

De maatschappij zei toen: “Een vrouw die geweld meemaakt moet maar van haar man weggaan.”

“Ja, en we zagen dat dit voor veel vrouwen geen optie was omwille van heel wat praktische en financiële problemen. Die vrouwen wilden wel dat het geweld stopte, maar niet dat de relatie stopgezet werd. Er bleef nog genoeg liefde over, er waren vaak kinderen, ze hadden ook mooie jaren samen gekend enzovoort. Een scheiding was dus een veel te hoge drempel.”

Heeft de politie deze visie meteen gevolgd?

“We hebben toen zeer sterk ingezet op doorverwijzingen via de politie. Want er was ook bij hen een frustratie. Ze moesten tussenkomen in een geweldsituatie, maar zagen een paar dagen later het koppel hand in hand op de markt lopen. Om dan een week later bij hetzelfde gezin langs te gaan omdat er een nieuwe oproep was voor partnergeweld. Dus zijn we vanuit de Cel Partnergeweld nagegaan hoe we zo vroeg mogelijk kunnen interveniëren in zo’n situaties en hoe we het koppel een voorstel kunnen doen om samen in de hulpverlening te stappen. Zo lever je ook een dienst aan de politie: in plaats van te focussen op slachtoffer of dader wordt gewerkt rond de relatie, mits beide partners ervoor kiezen om ze verder te zetten. We proberen om mensen in zo’n situatie al aan het begin van de geweldcyclus te pakken te krijgen. Meestal begint partnergeweld niet extreem. Maar als je er niets aan doet? Dan wordt het altijd maar zwaarder. Door vanaf het eerste feit door te verwijzen naar hulpverlening, proberen we ze vroeg mogelijk te interveniëren.”

Zag je ook een verandering in de wijze waarop rechtbanken ermee omgingen?

“De laatste jaren ziet men in dat er een verbinding is tussen een hoogconflicteuze scheiding en intrafamiliaal geweld (IFG). Je ziet ook dat er nu veel meer ingezet wordt op alles wat bemiddeling is om zo vechtscheidingen te vermijden. Waar een aantal jaar geleden de echtscheiding door schuld nog het vaakst voorkwam, zijn we nu geëvolueerd naar scheidingen waarbij mensen met onderlinge toestemming uit elkaar gaan. Dus ook daar zien we een sterke evolutie.”

Is het publiek in de vluchthuizen veranderd?

“We zien dat de overgrote meerderheid nu vrouwen zijn van allochtone origine, die vaak geen Nederlands spreken. Het gaat hier om een zeer kwetsbare groep die niet geïntegreerd is in de samenleving en waarbij de integratie soms ook bewust tegengehouden wordt. Vaak zijn deze vrouwen meegekomen met hun man, worden ze niet uitgedaagd om de taal te leren, noch om connectie te maken met onze samenleving. Deze groep wordt vaak met partnergeweld geconfronteerd, maar er zijn weinig perspectieven of bereidheid om hiermee aan de slag te gaan.”

Zoals de autochtone vrouwen, meer dan vijftig jaar geleden.

“Ja, deze vrouwen zitten nu in de kwetsbare situatie waarin autochtone vrouwen vijftig jaar geleden zaten. Ze hebben geen eigen inkomen, ontfermen zich over de kinderen in huis en spreken daarbovenop geen Nederlands. We hebben momenten in het vluchthuis dat er geen enkele vrouw verblijft die de taal spreekt. Dit is een hele opgave voor hulpverleners, want het werk moet dan gebeuren via tolken, contacttalen, en met veel handen en voetenwerk. Deze vrouwen hebben vaak ook geen weet over hoe onze samenleving werkt en wat er allemaal mogelijk is qua hulpverlening. Zij keren ook vaak snel terug, omdat ze voor hun verblijfsstatuut afhankelijk zijn van hun huwelijkspartner. Ook daar proberen de medewerkers van het vluchthuis vrij snel de connectie te maken met de partner. Uiteraard niet door de partner uit te nodigen in het vluchthuis, maar we proberen de partner wél op de radar te krijgen. Ze nemen immers een vaderrol in, waardoor ze ook in het verhaal van de vrouw een rol blijven spelen. We hebben binnen het CAW afgesproken dat de partner gecontacteerd wordt door onze onthaalwerking. Dat lukt meestal omdat er ook bij hen veel schaamte en schuld meespeelt.”

Welke vormen van partnergeweld zijn er?

“Wij onderscheiden twee vormen. Er is het intentioneel geweld, of intiem terrorisme, waarbij iemand omwille van een bepaalde problematiek dwang en controle gebruikt om de partner te onderdrukken. In die situatie is hulpverlening geen optie, en begin je er beter niet aan. Deze vorm komt het minst voor: in zo’n 20% van de gevallen. Maar het zijn net deze situaties die het vaakst aandacht krijgen in de media. De andere vorm is situationeel

partnergeweld. Die steekt in een hoogoplopende sfeer waarin het ene woord het andere meebrengt, en uiteindelijk escaleert. Je weet soms ook niet meer wie er nu dader of slachtoffer was. Met deze vorm van partnergeweld kan je wél makkelijker met het koppel aan de slag gaan en zoeken naar wat maakt dat deze situatie ontstaan is.

“Door zeer snel het aanbod te kunnen doen, maken we dat het koppel, de hulpverlener en in derde instantie ook de politie, zich minder machteloos voelt.”

Het is ook heel belangrijk om steeds de veiligheid voorop te stellen. Zeker als er kinderen in betrokken, zijn verdient dat extra aandacht. We willen kunnen duiden dat we binnen een problematiek van partnergeweld met een koppel aan de slag kunnen gaan, en dat ook beide partners in beeld worden gebracht. En vooral dat we met deze koppels op zoek gaan naar wat voor hen de meest werkbare oplossing is, met of zonder hun partner. Vaak is het zo dat koppels na een traject gelopen te hebben, ervoor kiezen om uit elkaar te gaan. En door zeer snel het hulpverleningsaanbod te bieden, zorgen we ervoor dat het koppel, de hulpverlener én ook de politie, zich minder machteloos voelt.”

Ook preventie is belangrijk.

“Helemaal aan het begin van het continuüm van familiaal geweld staat de hulplijn 1712. We hebben hier de afgelopen jaren meer projectmiddelen voor gekregen, en het nummer raakt ook beter bekend. Zo ontvingen we in de periode dat het programma ‘Godvergeten’ werd uitgezonden, maar liefst 30% méér oproepen. Vanuit deze laagdrempelige hulplijn kunnen we doorverwijzen naar de andere hulpvormen binnen het CAW. Het is belangrijk dat er verschillende werkvormen naast elkaar bestaan: je hebt ambulante koppelbegeleiding nodig, maar ook vluchthuizen blijven noodzakelijk. Wij doorlopen momenteel een traject waarbij we onze crisishulp en ons vluchthuis op één locatie willen samenbrengen: beveiligde opvang. Hierdoor kunnen we meer hulpverlening op maat bieden, rekening houdende met de noden van de cliënt.”

Hoe concreet zijn die plannen? Want wordt hier al niet langer over gepraat?

“Het zal nog een paar jaar duren vooraleer het gebouw er

staat, maar we blijven niet bij de pakken zitten. We zijn nu al bezig om onze crisishulp en de werking van het vluchthuis in elkaar te laten vloeien. Want in heel wat crisissituaties is ook een probleem van intrafamiliaal geweld (IFG) aanwezig. Dit nieuwe concept biedt ook geen vluchthuis zoals we het concept nu kennen: we stappen over naar een beveiligde opvang.”

Ja, want een ‘geheim adres’ is in deze tijden zeer relatief.

“Bij wijze van boutade: vraag aan elke Gentse taxichauffeur het adres van het vluchthuis, en je zal ter bestemming komen! Ofwel moet je om de zoveel jaar verhuizen, ofwel probeer je om de werking te herdenken. Niet iedereen heeft ook nood aan een geheim adres, maar wel aan vormen van beveiliging. Die veiligheid willen we onder meer bieden door 24 op 7 de aanwezigheid van hulpverleners te garanderen, en die is er nu al in het crisisteam.”

Wat kan er nog beter in de toekomst?

“We zitten in een cruciale fase, want er worden initiatieven genomen om IFG-Centra op te richten: de Family Justice Centers. Op 25 november 2023 opent het Veilig Huis Oost-Vlaanderen. Dat is een samenwerkingsverband tussen hulpverlening, politie, justitie en lokale besturen. Natuurlijk is deze gegroepeerde aanpak goed, maar het Veilig Huis focust zich vooral op ‘medium’ en ‘high risk’ dossiers. Chronisch, langlopend en zwaar geweld dus, waarbij je op de grenzen van hulpverlening botst. We blijven aandacht vragen voor de andere situaties, die minder erg zijn maar het wel dreigen te worden als er geen hulp geboden wordt. Dat debat wordt nu gevoerd, want wij kunnen daar met onze hulpverlening zeker wel iets in betekenen!”

FAMILIAAL GEWELD HERKENNEN IS VAAK NIET EENVOUDIG

Nog moeilijker is het om de betrokkenen naar hulp te leiden. Daarom maakte CAW Oost-Vlaanderen voor professionele hulpverleners over dit thema 3 geanimeerde instructievideo's. Met deze video's leer je familiaal geweld detecteren, krijg je een overzicht van ons hulpverleningsaanbod én tonen we hoe die toeleiding naar het CAW gemakkelijker kan verlopen. Bekijk ze op www.caw.be/videos-familiaal-geweld

Dankzij jou!

Deze 'Dankzij' is een jubelmomentje in de Magis. Ik wil stapels confetti van dankbaarheid uitstrooien en via luid symbolisch toeteren onze trouwe donateurs in de schijnwerpers zetten.

We vinden het heel belangrijk om onze oprechte waardering en dankbaarheid uit te spreken voor hun vrijgevigheid en voor hun steun aan onze missie. Het is dankzij deze 75 bijzondere individuen dat we in staat zijn om onze doelstellingen te verwezenlijken en een positieve impact op de wereld te hebben.

Met hun onmisbare steun hebben we speeltoestellen kunnen aanschaffen voor kinderen in opvangcentra, het sportproject Younited Beveren kunnen ondersteunen, en hulp kunnen bieden aan mensen die dat het hardst nodig hebben.

Ik wil graag benadrukken hoe cruciaal hun bijdrage is voor onze organisatie. Hun vertrouwen in onze werking dient als een drijfveer om ons werk voort te zetten en te streven naar nóg grotere realisaties in de toekomst. Hoewel we al 75 loyale donateurs mochten verwelkomen, geloven we dat er altijd ruimte is voor meer. Wil je deze groep van trouwe donateurs versterken? Dat kan!

Doe een schenking aan het CAW

Je bepaalt zelf hoeveel en wanneer je schenkt. Bovendien is een bijdrage vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar. Daarvoor bezorgen we jou een fiscaal attest. Dit levert je een belastingvermindering van 45% op. Een donatie van 100 euro kost je dus eigenlijk maar 55 euro, want je krijgt 45 euro terug. Liever een schenking als bedrijf? Ook dat kan!

Je giften, legaten en schenkingen zijn steeds welkom op BE25 0689 0002 0082. Wil je hierover eerst meer info inwinnen? Neem dan contact op via noelcallebaut@cawoostvlaanderen.be of 09 432 00 60.

Wat is CAW Oost-Vlaanderen?

Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) Oost-Vlaanderen is een pluralistische organisatie die deskundige hulpverlening biedt aan iedereen met vragen of problemen in verband met welzijn.

CAW Oost-Vlaanderen **informeert, begeleidt en biedt onderdak** indien dat nodig is. Onze **doelgroepen** zijn mensen in kwetsbare situaties zoals daklozen, slachtoffers van geweld, jongeren, (ex-)gedetineerden, vluchtelingen, gebroken gezinnen enz. Onze hulpverlening is professioneel, divers, vertrouwelijk en anoniem.

Onze organisatie telt 649 medewerkers en jaarlijks kloppen 26.570 mensen meteen hulpvraag aan bij CAW Oost-Vlaanderen.

Volg CAW Oost-Vlaanderen via www.caw.be en www.facebook.com/cawoostvlaanderen. Contact opnemen kan onder meer telefonisch via 09 265 89 20.

Voor extra projecten en initiatieven zijn **giften, legaten en schenkingen** steeds welkom op BE25 0689 0002 0082 – BIC GKCCBEBB. Voor bijdrages vanaf 40 euro krijgt u van ons een fiscaal attest, goed voor een belastingvermindering van 45 %. Een gift van 100 euro kost u dus eigenlijk maar 55 euro.

DIRECTIE

GEERT HILLAERT /
Algemeen directeur
geerthillaert@cawoostvlaanderen.be

TINE VANDEBOSSCHE /
HR directeur
tinevandebossche@cawoostvlaanderen.be

ALAIN SLOCK /
Inhoudelijk directeur
alainslock@cawoostvlaanderen.be

BESTUURSORGaan

Kris Coenegrachts (voorzitter), Kathleen Van Haute, Gerry van de Steene, Mark Block, Stefan Bockstal, Guido Van de Pontseele, Christl Willems, Kathleen Van Rysseghem, Thomas Vervaeke en Sara Goossens.

OPGEKLOPT

JE HOEFT GEEN BERGEN TE VERZETTEN

Momenteel lijkt er geen ontsnappen mogelijk aan de barre tijden die we doormaken. Op meerdere fronten lijkt het alsof we grip verliezen. Een gevoel dat versterkt wordt door de overvloed aan negatieve berichten op sociale en andere media.

Er is nood aan zachtaardigheid in onze samenleving. Zachtaardigheid, solidariteit en saamenhorigheid. We weten het, voelen het, maar blijven het ervaren als een enorme uitdaging. De dagelijkse sleur en bekommernissen dwingen velen onder ons om zich terug te trekken in een veilige cocon en zich voor een deel af te sluiten van de harde buitenwereld. Een wereld vol uitdagingen, van oorlog en mensen op de vlucht tot een toenemend aantal mensen in armoede en soms hopeloze zoektochten naar betaalbare woningen.

Hoewel we nooit alle wereldproblemen kunnen oplossen, helpt het evenmin om passief toe te kijken en commentaar te leveren. Al zei John F. Kennedy het zo mooi: "Vraag je niet af wat 'ze' kunnen doen voor jou, maar vraag je af wat jij kan doen voor hen." Daarom roep ik je op om te beginnen met kleine gebaren van solidariteit. Dit kan van alles zijn: van een paar uur vrijwilligerswerk tot een donatie, van een nacht meedraaien in een nacht-opvang tot een praatje maken met iemand die het minder goed heeft. Kortom, toon eens aan die wereld die heel dichtbij is dat het wél nog de moeite waard is om te geloven in de maakbaarheid van een samenleving. Daarvoor hoeft je zeker geen bergen te verzetten. Soms volstaat het om enkele muren te slopen, die ons het zicht op die bergen ontnemen.

Namens ons CAW wens ik je warme, solidaire feestdagen en alvast een schitterend nieuwjaar, met vele mogelijkheden in het verschiet.

Noël Callebaut

Stafmedewerker fondsenwerving en communicatie
noelcallebaut@cawoostvlaanderen.be
09 432 00 60

SCOREN MET CAW EN YOUNITED BEVEREN

Younited Beveren is meer dan een voetbalploeg. Of het nu de saamenhorigheid van de eetmomenten is of de beleving tijdens de trainingen, de euforie van een overwinning of het verdriet van een nederlaag: bij Younited Beveren delen ze lief en leed. "We hopen via onze trainingen de ideale mix te vinden tussen sportieve activiteiten en sociale verbinding zodat iedere ploegmaat een thuis kan vinden in onze ploeg." Aldus Kasper Vandewalle, de sportieve coach vanuit Arktos.

Naast een sportcoach is er elke training ook een sociale coach aanwezig zijn. Joke Sonjeau van CAW Oost-Vlaanderen neemt deze rol voor haar rekening: "Bij Younited Beveren willen we een veilige haven bieden voor iedereen. Ongeacht afkomst, leeftijd of levenswandel. Sporten in een team brengt heel wat levenslessen mee, daar gaan we samen mee aan de slag. Vanuit mijn positie als sociale coach kan ik elke speler individueel ondersteunen en zo nodig de brug slaan naar het hulpverleningslandschap."

Een interview met één van de spelers van Younited Beveren

Alexi is zesentwintig jaar oud, woont in Beveren en werkt als sorteerder. Hij startte bij Younited Beveren in de winter van 2021 en was de eerste deelnemer aan het Younited-project.

Wat is Younited voor Alexi? "SK Beveren geeft plezier, maar vooral fitheid. Ik vind het een toffe werking, want zo komen jongeren buiten en komen ze tot beweging. De eetmomenten vind ik leuk, want zo leer je deelnemers op een andere manier kennen dan op de trainingen." De sfeer binnen het team zit goed, volgens Alexi. En als het wat minder gaat is er ruimte om erover te praten, één op één, met Joke. "Je kan altijd een afspraak maken om met Joke te praten. Zij doet ook mee aan de trainingen. Bij Younited zijn er verschillende regels, zoals op tijd komen en beleefd zijn tegen elkaar. Het is dan ook verboden om verbaal of fysiek geweld te tonen aan elkaar. Dit vind ik belangrijk, want het zorgt voor een groot respect en vertrouwen naar elkaar toe."

Alexi komt wekelijks naar de training. "Ik vind dat heel belangrijk, want Kasper en Joke steken hier veel tijd in. Voetballen is voor mij heel belangrijk. Ik voel me veel beter en fitter sinds ik bij Younited ben."